
Aktuelt om sykehusorganisering

BOKOVERSIKT



Sykehuspolitikken står høyt på dagsorden i hele den industrialiserte verden. Det er en omfattende debatt om hvordan sykehus kan organiseres og ledes. I Norge har Stortinget nylig avsluttet behandlingen av regjeringens forslag om en omstrukturering av sykehusene der over 100 sykehus under stor politisk og byråkratisk turbulens skal omdannes til foretak. For å forstå hva denne reformen innebærer, er det nyttig å studere hva som skjer i andre land og hva er da mer naturlig enn å gå over Kjølen til Sverige og se på S:t Görans Sjukhus. Den kanskje mest omfattende fristillingen vi har hatt av sykehusene i Norden, var selskapsdannelsen (”bolagiseringen”) av S:t. Görans Sjukhus i 1994.

I boken *Bolagiseringen av S:t Görans Sjukhus* drøfter Jan Öhrming og Magnus Sverke hvordan selskapsdannelsen av sykehuset har virket. Boken beskriver de faktiske trinnene i prosessen og den drøfter om en slik bolagisering gir bedre

styring og ledelse av sykehus. Sykehus er høyteknologisk kunnskapsbasert virksomheter som tradisjonelt har vært styrt ved en kombinasjon av hierarkisk regulering og sterk profesjonskontroll. Når et sykehus får større frihet, endres naturlig nok ledelsesstruktur og arbeidsprosesser ved at markedskrefter, styret, direktør og avdelingsledere får større makt enn fagforeninger. Dette skaper naturlig nok konflikter, og i boken får vi et godt bilde av de konflikter som har oppstått ved S:t Görans.

Boken er lettest. Skal jeg kritisere den for noe, må det være at den ikke er helt oppdatert når det gjelder teorier og begreper om kunnskapsorganisasjoner. Boken gir derimot et godt utgangspunkt når våre sykehus nå skal bli organisert som selskaper. Den reformen som nå seiler opp, nemlig foretaksorganisering av sykehus, vil innebære at sykehusene blir egne rettssubjekter og ikke lenger skal være en del av forvaltningen. Tanken med denne reformen er å ansvarliggjøre det enkelte sykehus – ved styret, direktør og avdelingsledelse. De personer som vil tre inn i foretakenes styrer og ledelse, bør studere denne boken for å få et godt grunnlag for den viktige oppgave de nå påtar seg.

JanGrund

Handelshøyskolen BI

Publisert: 10. august 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.